

franh. av s. 21

á skrift hefur svarið sin trúskap til antin Nato, USA ella Stórabretland, ella hvort í nú fer at bjóða mest. Høvdu teir gomlu vita aftur í verðina?

Frælsi

Eitt av vakrastu og mest kenslubornu orðnum bæði í skaldskapi, men eisini í politikki er orðið »frælsi«. Hetta orð hevur bert positivt kenslur í sær. Hvussu kann nakar verða ímóti ella atfinningarsamur um eitt politiskt mál sum frælsið? Og isolerað sæð er avgjort einki í vegin fyri hesum mál, tvørturímóti tað eigur at verða málið hjá okkum øllum, og er tað kanska eisini. Men tað er eisini ein veruleiki, at tað er rættliga ymiskt, hvat politiskar hugsjónir leggja í hetta litla orði.

Nationalistar hava eitt frælsi, liberalistar eitt annað og sosialistar eitt triðja. Men allir brúka júst sama orðið, frælsi.

Og hetta leiðir okkum inn á spurningin, um ymisku tydingarnar fyri frælsi? Finnast fleiri tydingar av orðinum, ella skilja vit tað alt eftir hvørji vit eru? Ella eru tað bert nøkur okkara, sum sita inni við tí endaliga sannleikanum, soleiðis sum fleiri her inni halda seg gera.

Orðið frælsi hevur verið stríðsorðið í øllum kollveltungum, í øllum mótkollveltungum, í guerillabardögum, í uppreisningum, í etniskum tydingum, í mót-mælisgongum, í tí fakliga stríðnum og í tí politiska stríðnum.

Mong menniskju hava latið liv við hesum orðinum á varrinum, men nógva hava sanniliga eisini tikið liv í skjól av hesum litla orði. So neyvast er nakað orð so nógva brúkt, men eisini misbrúkt sum hetta orð.

Men okkara sjónarmið og uppfatan av livsgrundarlagnum, virðisgrundarlagnum, politiska grundarlagnum ger, at vit hava ymiskar uppfatanir av orðinum. Tað, sum hjá onkrum merkir frælsi, merkir hjá øðrum ófrælsi, og tað, sum hjá onkrum merkir ófrælsi, merkir hjá øðrum frælsi.

Napoleon Bonaparte, Hitler, Mussolini, Stalin, Pinochet, Chausesco, Milosevich og aðrir við hava allir brúkt orðið frælsi, hóast úrslitið gjørdist, at milliónir av menniskjum gjørdist ófræls. Hin vegin so hava eisini Martin Luther King, Nelson Mandela, Lech Walasa, Móðir Theresa og onnur við eisini brúkt orðið frælsi tó við tí fylgju, at milliónir av menniskjum finga frælsi í einum ella øðrum formi.

Politisku flokkarnir hjá okkum eru allir stovnaðir, tí nøkur fólk hava kent seg samd í nokrum grundsjónarmiðum. Ikki tí, at hesi somu hava verið samd í øllum verðsins viðurskiftum, men tí tey hava verið samd um tað fundament, sum tey vildu standa á, og á hetta

sama fundament hava tey so bygt politisku virkisskránna.

Frælst og frítt liv

Sambandsflokkurin frá 1906 vildi hava so tætt tilknýti til Danmark sum gjørligt. Sjálfstýrisflokkurin frá somu tíð vildi hava eina varliga menning av føroyskum sjálfstýri. Fólkaflokkurin frá miðskeiðis í 30'um bygd sín politikk á umframt at rokja kapital-áhugamálini, so eisini á tað, teir kalla radikalt sjálfstýri, hvat tað so enn merkir, meðan Tjóðveldisflokkurin bert vildi hava loysing frá Danmark ongantíð ov skjótt. Hesi fundament eru framvegis stöð við flokkunum, og øll onnur viðurskifti verða loyst, so tey best tæna grundarlagnum.

Føroya Javnaðarflokkur varð stovnaður í 1925 við tí grundsjónarmiði at virka fyri einum frælsom og fríum lívi fyri tey menniskju, sum búgva her, og at øll skulu hava møguleikar. Spurningurin um ríkisráttarlígu stöðuna hevur ongantíð staðið óvast á okkara dagsskrá og ger tað framvegis ikki. Men av givnum orsökum verða vit av og á tvingaðir til at viðgera spurningin, og tá fer øll

okkara málsviðgerð fram út frá, hvussu vit tá frægast tæna og liva upp til okkara grundsjónarmið.

Fullveldi er fyri javnaðarfólk ikki eitt mál í sær sjálvum, meðan ríkisfelagsskapurin heldur ikki er eitt mál í sær sjálvum. Har vit best vinna framtig í okkara grundsjónarmiðum, er ein skilgæð loysn á tí ríkisráttarlíga spurninginum. Hetta ljóðar kanska í so materialistiskt, men góður politikkur er gjarna borin meira uppi av materialismu heldur enn romantismu.

Hetta var tað valið Javnaðarflokkurin gjørdi í 1948, tá vit finga heimastýrislógina, og hetta verður tað, sum fer at víga tyngst á okkara vágskál í dag.

Livsfrælsi - tjóðarfrælsi

Frælsi hjá nationalistunum við allari virðing fyri tí kann í seinasta enda merkja eitt meira ófræslit liv fyri vanligu føroyingum. Nationala frælsi kemur at kosta í tí persónliga frælsinum. Og fyri javnaðarfólk telur livsfrælsi hjá tí einstaka nú einaferð meira enn tjóðarfrælsi við háfloygdum flaggdagsroðum og onkrari hissini flaggstong í onkrum stórbyi.

Vit hava stóra virðing fyri teimum, sum velja fullveldi og samstundis geva seg undir tær treytir, hetta kemur at hava fyri føroyska gerandislagin. Men vit hava torført við at foreina okkum við tey sjónarmið, sum nú gerast alt meira vanlig, at vit skulu taka eitt forlitið ella sminka fullveldi, har vit sum avgjörda fortreyt framhaldandi skulu hava ríkisstuðul so leingi sum gjørligt, og har allir serskipanir, sum ríkisfelagsskapurin ger okkum til partar av, eisini skulu halda fram.

Vilja tí fullveldi, so takið tað sum menn. Alt annað fer at líkast einum biddaraveldi.

Tað er tá vit fáa mistanka um eina tráan eftir tí formella, men als ikki eftir tí reella. Tá er tað meira forfeingilighetin, sum stýrir gongdini heldur enn ein politisk sannføring.

Og er tað nakað, sum vit eisini út frá søguni skulu ræðast, eru tað politikkarar, sum so gjarna vilja fáa navn sitt í søgubøkum. Tá heldur teir, sum í teimum smáu stovnum verða mintir fyri

at hava gjørt sitt besta til fólksins gagn.

Tað er einki og eg meini als einki, sum hevur sannført javnaðarfólk um, at okkara áhugamál verða best røkt í einum fullveldi, heldur beint tvørturímóti. Hin vegin, so eru vit meira og meira sannførd um, at okk-

ara áhugamál best verða røkt og rokkin í einum framhaldandi ríkisfelagsskapi, og tí er okkara val sára einfalt. Vit velja ríkisfelagsskapin, og allar semjur, sum skulu gerast við Føroya Javnaðarflokk eru loysnir, sum eru innan fyri ríkisfelagsskapin.

Jólaframsýning á Kjølbro Heilsølu

Í dag letur stór jólaframsýning upp á Kjølbro Heilsølu. Framsýning er ætlað handlum, virkjum, stovnum o.ø. felagsskapum

Aftur í ár skipar J.F. Kjølbro Heilsøla fyri stórar og fjølbroyttari jólaframsýning inni á heilsøluni. Hetta er annað árið á tað, at skipa verður fyri slíkar framsýning. Síðsta ár var framsýningin fram úr væl vitja og vóna fyrireikarar at líka nógvir kundar vitja hesaferð. Á framsýningin er alt til jóla at siggja, s.s. jólaþynt, perur, nissur, jóla-

pappir, kúlur og nógva annað. Umframt jólavorur, verður eisini stórt úrvæl av góðgætti frá Malaco stilla fram. Tað er ikki lang tíð síðan Kjølbro Heilsøla fekk einaumboð uppá Malaco og er henda framsýning ein upplagdur møguleiki at visa fram vörurnar hjá Malaco. Sum sagt so letur framsýning upp í dag og verður hon opin 3 vikur fram.

HÚS TIL SÖLU

Mál nr. 074

Adr.: Djóna í Geilsgöta, 100 Tórshavn (Við Eysturskúlan)
Stødd á húsum: 130 m² x 3 hæddir (6 íbúðir)
Stødd á grundokki: 529 m²
Byggiár: 1970
Kostnaður: kr. 2.600.000 ella hægsta boð yvir

Mál nr. 149

Adr.: Traðarvegur 11, Tórshavn
Stødd á húsum: 125 m² x 2 + loftsrúm
Byggiár: 1968
Kostnaður: 1.500.000,- ella hægsta boð yvir

Mál nr. 151

Adr.: Jekkaragöta 6, Tórshavn
Stødd á húsum: 2 x 72 m² + 50 m²
Stødd á grundokki: 470 m²
Byggiár: 1967
Kostnaður: 1.500.000,- ella hægsta boð yvir

Mál nr. 157

Adr.: Ennivegur 31, Fuglafjørður
Stødd á húsum: 64 m² x 2 (hjáll og úthús)
Byggiár: 1947
Kostnaður: 480.000,- ella hægsta boð yvir

Mál nr. 160

Adr.: Marknagilsvegur 54, Tórshavn
Stødd á húsum: 184 m² í tveimum hæddum
Stødd á grundokki: 550 m²
Byggiár: 1970
Kostnaður: 1.300.000,- ella hægsta boð yvir

Mál nr. 161

Adr.: 340 Kvivik
Stødd á húsum: 158 m²
Stødd á grundokki: 590 m² (lagaður grótarður er rúndanum húsin)
Byggiár: 1987
Kostnaður: 1.090.000,- ella hægsta boð yvir

Mál nr. 162

Adr.: Reynstún 13, Argir
Stødd á húsum: 128 m²
Stødd á grundokki: 550 m²
Byggiár: 1985
Kostnaður: 1.100.000,- ella hægsta boð yvir

Mál nr. 163

Adr.: Vesturgöta 8, Tórshavn
Stødd á húsum: Uml. 140 m²
Stødd á grundokki: 158 m²
Byggiár: 1984
Kostnaður: 950.000,- ella hægsta boð yvir

Mál nr. 164

Adr.: Skrivaragöta 3, Tórshavn
Stødd á húsum: 425 m²
Stødd á grundokki: 450 m²
Byggiár: 1974
Kostnaður: 1.800.000,- ella hægsta boð yvir

Mál nr. 165

Adr.: Fjallsgöta 62, Tórshavn
Stødd á húsum: 48 m² í trimum hæddum
Byggiár: 1985
Kostnaður: 1.000.000,- ella hægsta boð yvir

Ætla tygum at selja ella keypa hús, vilja vit fegin hjálpa tygum

GRUNDOKKI og JØRD:

Mál nr. 609

Adr.: 440 Haldarsvik
Vidd á jørðini: 2 gyllin + innangarðs
Kostnaður: Kr. 60.000,- ella hægsta boð yvir

Mál nr. 616

Adr.: 416 Signabour
Útsýni: Sera gott
Vidd á grundokkinum: 1.000 m²
Kostnaður: Kr. 100.000,- ella hægsta boð yvir

Mál nr. 531

Adr.: 430 Hvalvik
Vidd á grundokkinum: 763 m² (við ástandandi smáttu)
Kostnaður: Kr. 70.000,- ella hægsta boð yvir

Mál nr. 532

Adr.: 825 Frøðba
Stødd á jarðarstykkjum: 590 m² (við ástandandi sethúsum og úthúsi)
Undir Skorunum, 771 m²
Í Myrbyrgi, 4706 m²
Í Skálviksjørð, 696 m²
Uttangarsjørð í Botnskarðshaga 1 gl.
Kostnaður: Samlað boð ynskist uppá alla ognina

Tilhaldið

í Tórsgøtu 21

Tlf. 31 64 91

Opið er hvønn dag mánadag-fríggjadag kl. 10.00-17.00.

Drekkamunnur og blóðini eru at fáa hvønn dag.

Í samband við eldraárið er Tilhaldið opið fyri almenninginum alla vikuna.

Mánadagin 25. okt.
kl. 10-18: Ítriv.
kl. 15-18: Framsýning av bundnum lutum til Móður Theresu felagsskapin, (alla vikuna, inngongd frá Grasagarði).
kl. 15-18: Kortspæl, tæving o.o. spøl. Tilm. til døgunum mikudag tlf. 316491.

Týsdagin 26. okt.
kl. 10-12: Vit baka.
kl. 15: Lívsvirðið. Heri Joensen, prestur.

Mikudagin 27. okt.
kl. 10-13: Matgerð Anne Grethe Harlou.
kl. 12: Døgurði, møguleiki er at koma sum gestur. (Tilm. mánadag tlf. 316491)
kl. 14: Gongutúrur niðan í Listaskálan til framsýningina hjá Karl Appel

Hósdagin 28. okt.
kl. 10.30-11: Fimleikur, Sonja Danielsen
kl. 14-17: Telduprát, Brandur Petersen
kl. 15.30: Vitjan av lógtingslimum

Fríggjadagin 29. okt.
kl. 16.30: Upplæstur og undirhald. Nyholm-Debess.
Havnar Sjótleikarfelag. Gestir frá pensjonistaskúlinum á Háskúlanum vera við.

Tað er altíð eitt horn í Tilhaldið, um tygum ikki fáast við nakað úriv. Vit ynskja, at øll skulu kenna seg hjartaliga vælkomn.

Húsamekling

Sp/f Protek, Vaglið, Postsmoga 331, 110 Tórshavn,
Tlf. 319321, Fax 319331, E-mail: protek@post.olivant.fo
Avgreiðsla kl. 9-12 og 13-16.
Keypt og seld av fastari ogn